

UL FFA Aktivnosti v PARC 2022-23

Doc. Dr. Jurij Trontelj
Prof. Dr. Robert Roškar
Aisist. Dr. Andrej Grobin

15. 12. 2023, Ljubljana

Vpetost FFA v PARC 4.2

1PM	□ T4.2.1 Prioritization framework ■ Cilj: vzpostaviti uporaben seznam spojin primeren za regulativo □ T4.2.2 Review of existing knowledge for EDC PFAS ■ cilj: zbrati podatke o spojinah ■ cilj: izbrati analizne metode za široko implementacijo (TA, EDA) □ T4.2.3 Outcomes EDC ■ Cilj: ugotoviti bazalni nivo EDC v EU. ■ Izbor spojin, laboratorijev, QA, QC, kemična, effect based/bioassay	vzpostavili smo prioritizacijski seznam na osnovi literaturnih podatkovRq in fq primerjava analiznih metod z derivatizacijo / brez Effect based methods: hERa-Hela9903 opravljen temeljito krajevno in sezonsko vzorčenje površinskih vod v povezavi z odpadnimi in pitnimi

Vpetost FFA v P4.2.a.Y1_ENVMonitoringPilotSurvey

review of existing knowledge

- compound classes

- review of analytical methods

design of the monitoring campaign

- QA/QC

- appointment of the labs (sensitivity expertise)

monitoring activities

- sampling campaign

data analysis

Za EDC – dober pregled steroidi naravni in sintezni, bisfenoli

razvoj, validacija metode postavitev kriterijev za QC

vzorčenje različnih okoljskih vzorcev po vseh naših regijah

Obdelava podatkov (še v teku)

Vpetost FFA v PARC 4.3

- 4.3.1. Transversal actions
- (predhodno Innovative sampling methods / approaches for individual to community exposure assessment)
  - P4.3.1.a_T01 Global collective definition and prioritization
  - P4.3.1.b_T01 Define Minimal common QA/QC requirements

pomemben cilj za primerljivost in integracijo podatkov

- 1PM
- 4.3.3. Environment samples based proof of concepts
  - P4.3.3.a_E01 Project 4.3._02. Mining chemical information from WWTP for env exposure assessment
- 4.3.4. Food samples based proof of concepts
  - P43.4.b_Y2_F02 Other complementary studies

Ugotavljanje povezave med socioekonomskimi podatki in vsebnostjo EDC v vtokih ter povezava z učinkovitostjo čiščenja v ČN

Fokus

- steroidi
  - naravni (E0, E1, E2, E3, T)
  - sintezni (EE, p.o. kontraceptivi)
- bisfenoli
- spremljanje od nastanka/vstopa v okolje do končnih vodnih teles, ter transformacije:
  - odpadne vode (+odstranjevanje, pretvorbe)
  - površinske vode
  - podzemne in pitne vode

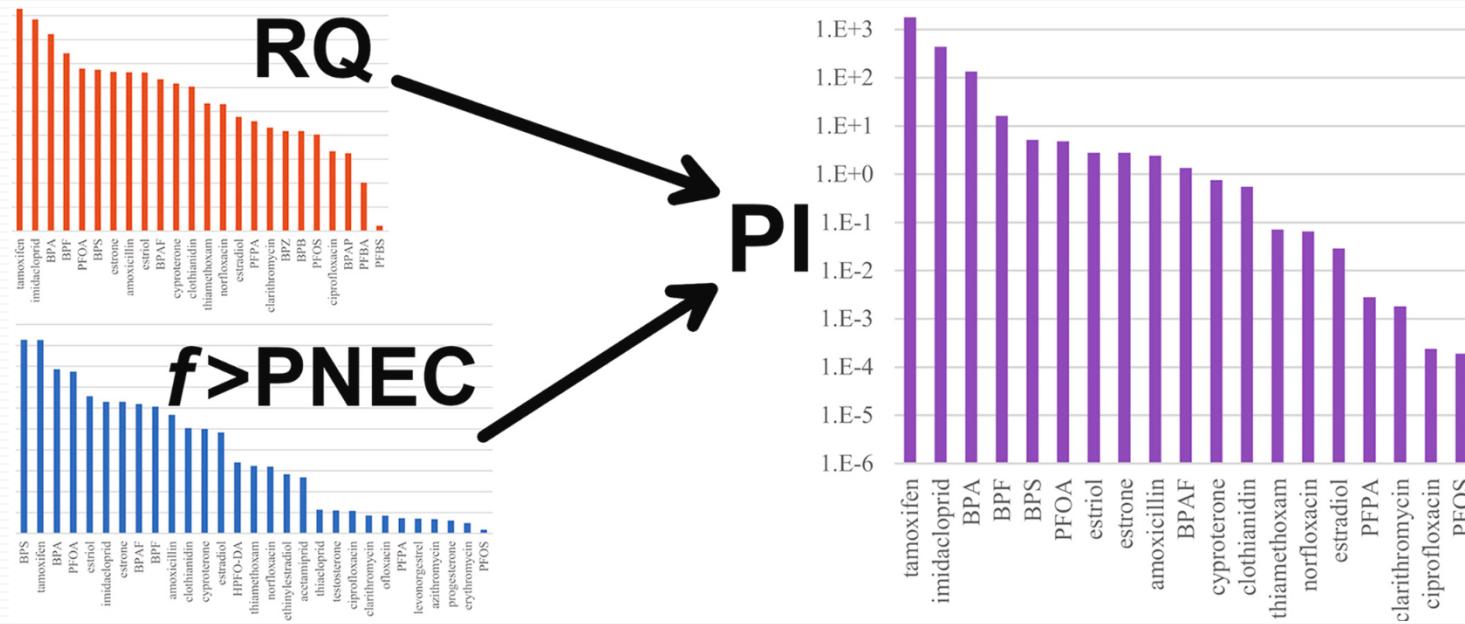
Prioritizacija EDC (T4.2.1)

 Chemosphere
Volume 287, Part 2, January 2022, 132195

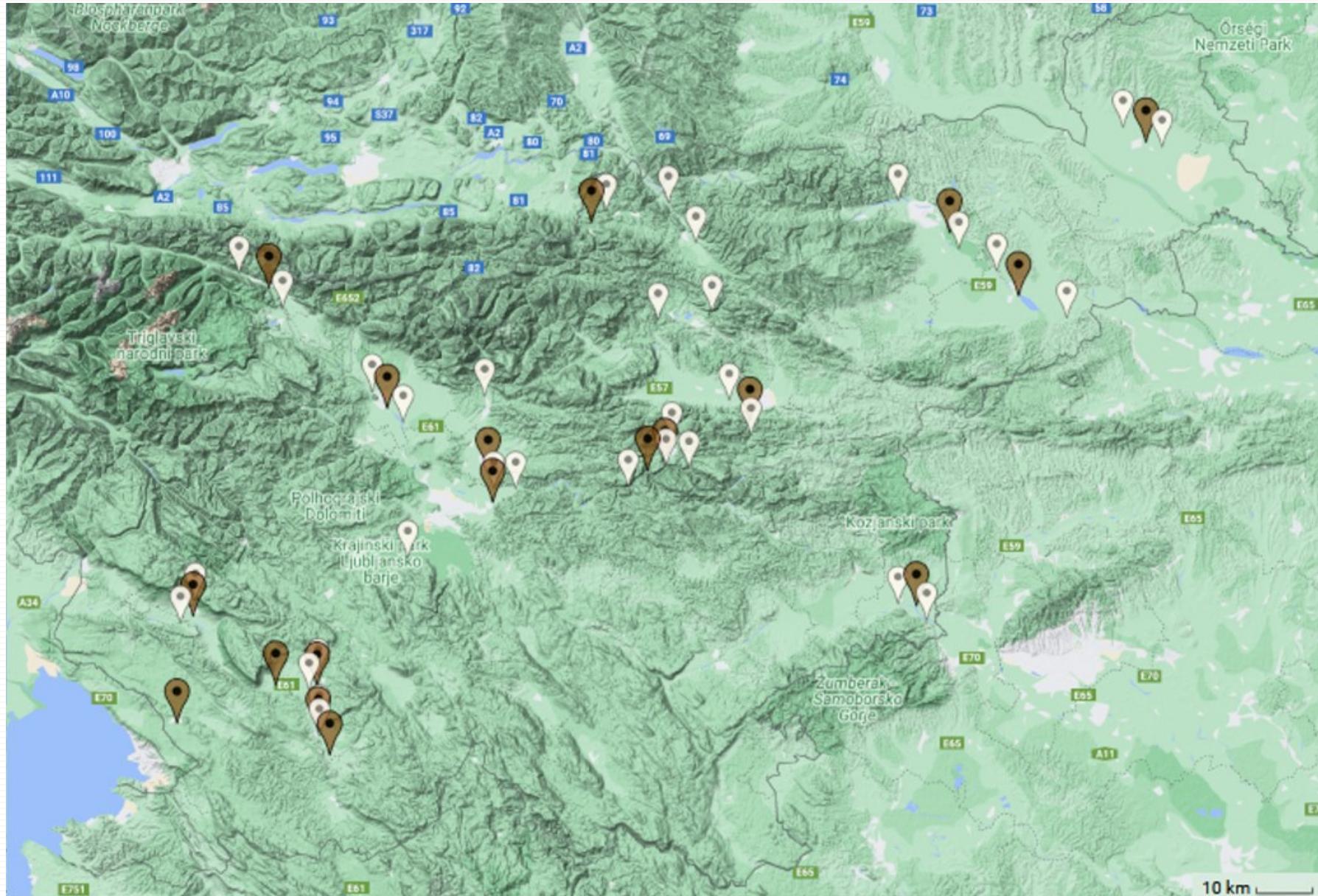

Multi-parameter risk assessment of forty-one selected substances with endocrine disruptive properties in surface waters worldwide

Andrej Grobin, Robert Roškar, Jurij Trontelj

Vzorčenje po več regijah nad in pod iztoki ČN

Analitika

Analytical Methods

PAPER

 Cite this: *Anal. Methods*, 2023, 15, 2606

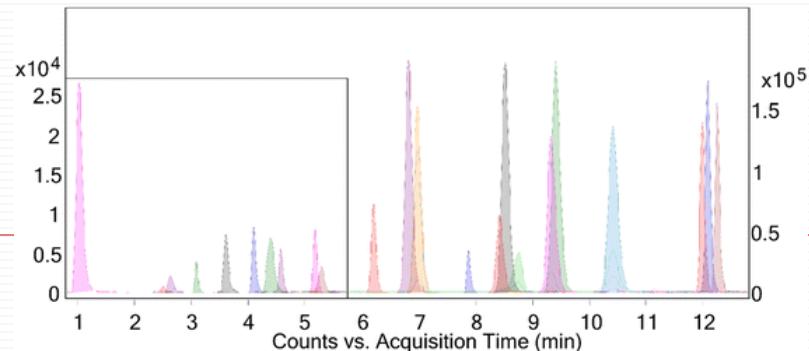
 View Article Online
View Journal | View Issue

A robust multi-residue method for the monitoring of 25 endocrine disruptors at ultra-trace levels in surface waters by SPE-LC-MS/MS†

Andrej Grobin, Robert Roškar * and Jurij Trontelj *

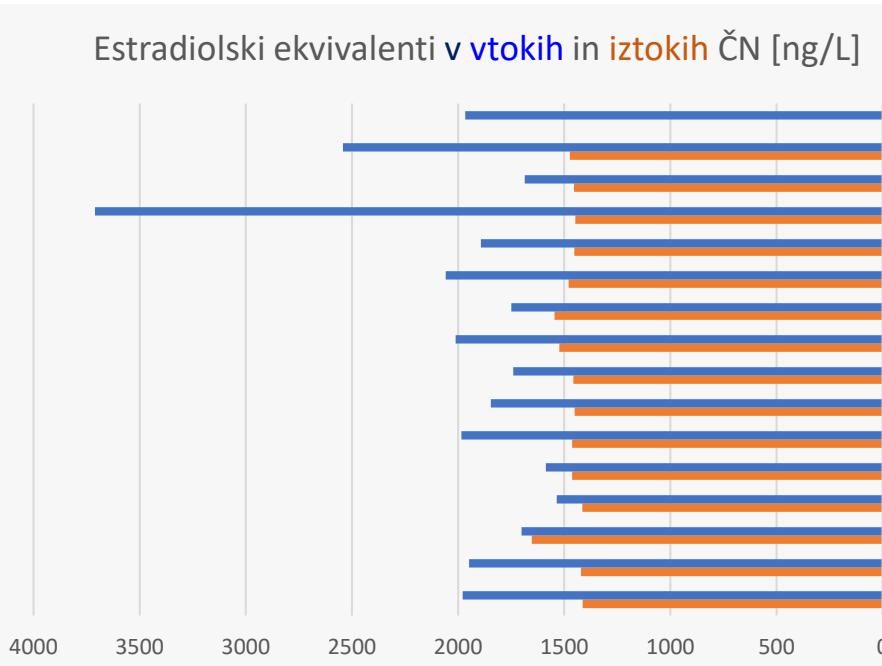
- občutljiva in hkrati robustna metoda na konc. intervalu $\sim 60 \text{ pg/L}$ - $\sim 50 \mu\text{g/L}$
- validacija **z realnimi** limitami kvantifikacije
- dobra osnova za QA/QC smernice analiznih metod

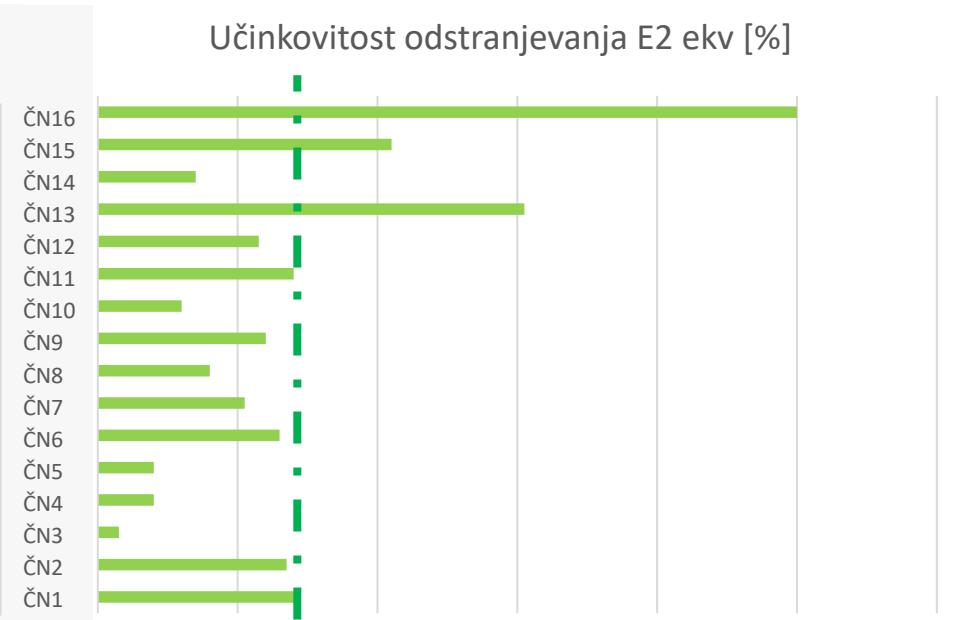
Če pretvorimo posamične koncentracije EDC v E2 ekvivalente:

$$\Sigma E2eq = c_i \times E2F_i + c_{i+1} \times E2F_{i+1} + \dots \quad E2F_i = \text{relativna estrogenska aktivnost spojine}$$

Estradiolski ekvivalenti v **vtokih** in **iztokih** ČN [ng/L]

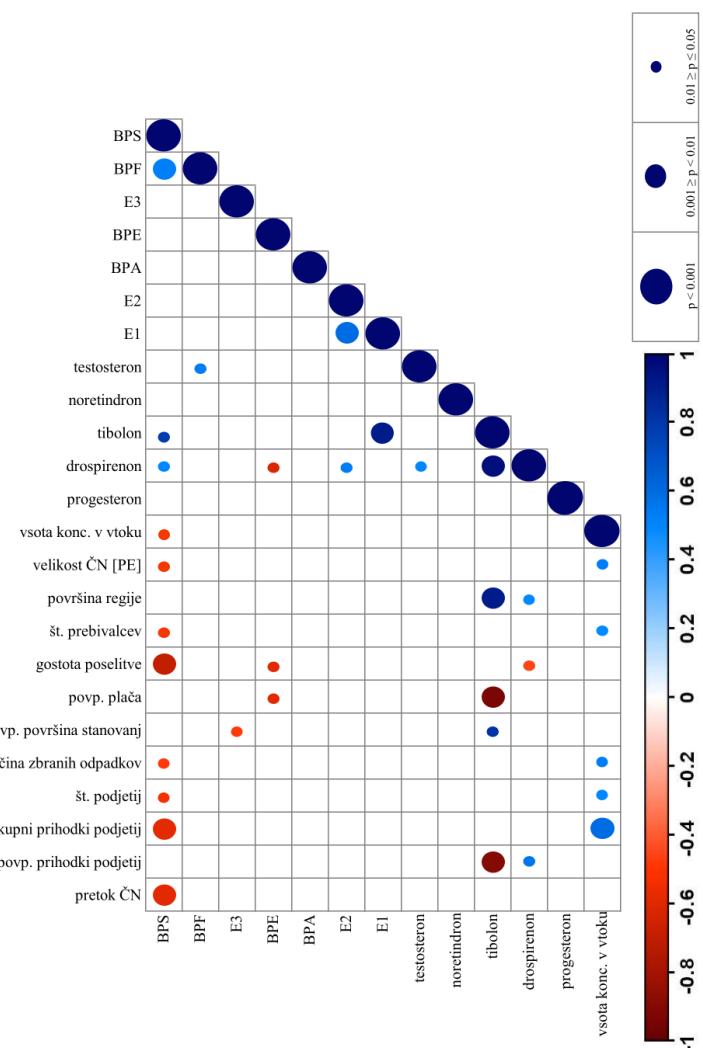
Učinkovitost odstranjevanja E2 ekv [%]

Opazimo:

- nezadovoljiva učinkovitost zmanjšanja bremena E2eq
- variabilnost med ČN

Kakšna je povezava značilnosti regij z uspešnostjo čiščenja v ČN?

negativna korelacija čiščenja BPS, BPE s Σc , s št. podjetij, z gostoto, s velikostjo ČN, s št prebivalcev

Večja obremenjenost ČN se vodi v slabšo učinkovitost čiščenja, ki je najbolj očitna pri bisfenolih, pri E2 pa ne.

